

Pántya Péter

Hasznos eszközök tűzoltóságok számára – műszaki mentés

Szerzőnk a 2010-ben Lipcsében megtartott „Interschutz” mentő és tűzvédelmi kiállítás során személyesen vizsgálta a gyártók termékeit így ebben a cikkben saját fotóit is megosztja a téma iránt érdeklődőkkel, és egyben olyan megoldásokra irányítja a figyelmet, amelyek a napi gyakorlatban új elemmel gazdagíthatják a műszaki mentést.

A napi szolgálati tevékenységek, kiképzések és továbbképzések közben használjuk, gyakoroljuk és felfrissítjük ismereteinket a tűzoltóságokon készenlétben tartott eszközöket érintően. Ezek a speciális eszközök, melyek a tűzoltást, műszaki mentést szolgálják a tűzoltóságokon, egységesen kerültek rendszeresítésre, esetleg pályázati vagy egyéb forrás útján érkeztek az adott tűzoltóságra.

Jelen cikket a látókör szélesítésére, gondolatébresztőként szánom olyan eszközök és megoldások ismertetéséhez, melyek elérhetőek ma már különböző beszállítók által és hasznosak lehetnek a széleskörű tűzoltói tevékenységek során. Elsősorban a tűzoltások, műszaki mentések során a kiegészítő, speciális tevékenységek segítésére összpontosítok. Talán lesz köztük olyan, melyet néhányan már megismerhettek, de remélem a tájékozottabb olvasóknak is tudok újdonságokkal is szolgálni. Nem célom megmondani, melyeket kellene országosan rendszeresíteni vagy melyek kerüljenek speciális területekre és szintén nincs arra módom, hogy megmutassam, miből lennének finanszírozhatóak. Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolását az olvasóra bízom, akik között talán döntéshozó is lehet.

A tárgyalt területet érintően törekedtem gazdag képanyagot adni a szöveges részekhez melyek jó része a gyártók honlapjairól valamint katalógusaikból és személyes tájékoztatásaikból, bemutatókról származnak. A 2010-ben Lipcsében megtartott „Interschutz” mentő és tűzvédelmi kiállítás során lehetőségem nyílt személyesen vizsgálni a gyártók termékeit így ebben a cikkben saját fotóimat is megosztom a téma iránt érdeklődőkkel.

Elsőként a német WEBER-HYDRAULIK cég termékei közül, a feszítő-vágók családjából mutatok be egy ritkábban szükséges kivitelű, de hatékony ollót. Ez a konkrét bemutatásra szánt termék a gépjárművek, lemezelt falú épületek nyílászáróinak oldalirányból történő szélesítésére alkalmas. Gyorsan, könnyen és mind a mentendő, mind a mentő személy

számára biztonságosan kezelhető. A táplálása a hagyományosnak mondható hidraulikus rendszerrel történik, de írásom későbbi részében alternatív megoldásokat is bemutatok.

1.- 3. számú kép.

A speciális olló vágóéle közelebbről és használat közben.

Forrás: a WEBER cég termékismertetője és bemutató videója. 2010.

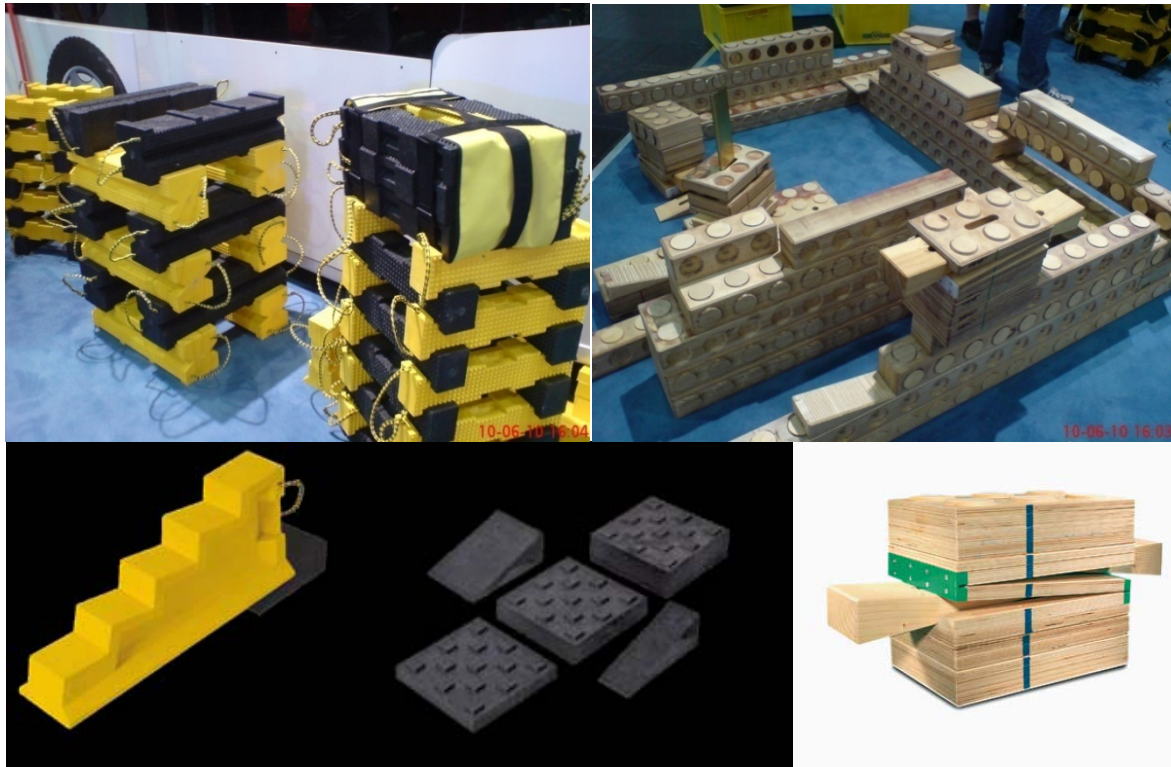
Az olló az oldalirányú mozgás (vágás) során nem csavarodik, könnyebben megtartható a hagyományos ollókhoz képest és ez különösen igaz magasabbra emelt helyzetben történő munkavégzéskor. A karosszéria merevítések kikerülése egyszerűbben megoldható. A műszaki mentések során a balesetből adódóan vagy tűzoltói közreműködésre létrejövő éles, hegyes felületek mind a mentendő személyekre, mind a beavatkozókra és eszközeikre nagy veszélyt jelentenek. A 3. számú képen látható takaró/védő készletek általános rendszeresítése a készenléti szolgálatot ellátó tűzoltóságokon fontos igény.

4. és 5. számú kép, Feszítő henger segítségével történő megtámasztás és a megtámasztást segítő idom. Forrás: a WEBER cég katalógusa. 2010.

Az 5. számú képen látható idom jó segítséggel szolgál a feszítőhengerek ajtónyílásban történő használatakor. Mivel több pont is van a henger betámasztására, különféle mentéseknél is megtalálható az ideális helyzet. A 4. számú képen látható módon a személygépkocsi alváza is feltámasztásra került különféle ékek segítségével. Ezekből az ékekből beszerezhetőek igen széleskörű méretek mentésre alkalmas minőségben. Egy műszaki mentő szer vagy konténer málházása gazdagítható a 6. számú képen láthatóhoz hasonló támasztóeszközökkel is.

6. számú kép, Mozaik különféle anyagú, méretű és kivitelű támasztóékekről. Forrás: saját fotók az Interschutz 2010.-en Lipcsében valamint a WEBER cég katalógusa.

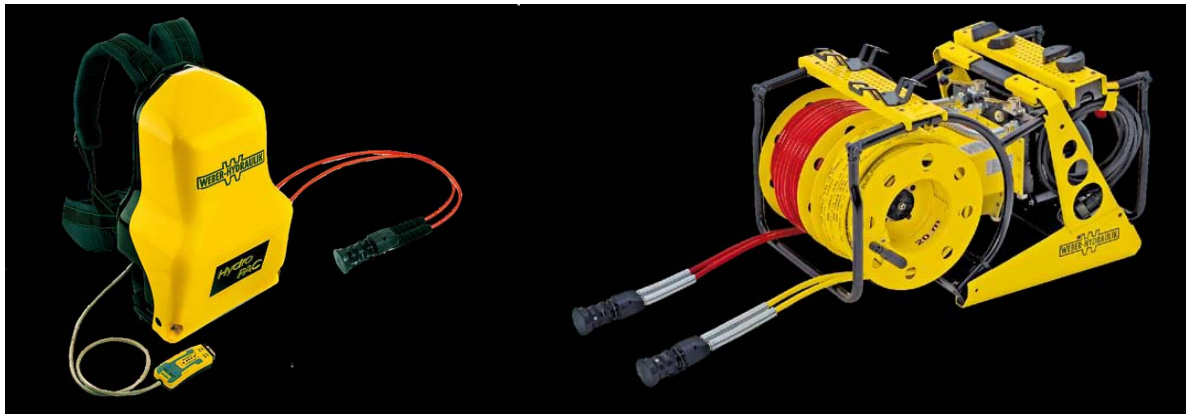
A biztonságos megtámasztást szolgálhatják – különösen építménykárok esetén – a széleskörűen állítható és készletekben beszerezhető támasztó-rudak. Készenlétben tartásuk kisebb tűzoltóságok – különösen köztisztületek - esetén erősen meggondolandó, azonban

szintén gazdagíthatónak tartom egy közepkategóriás műszaki mentő szer vagy konténer málházását különféle méretű hasonló kivitelű és képességű támrudakkal.

7. és 8. számú képek. TeleCrib és Airshore típusú állítható támrudak. Forrás: saját fotó, Interschutz 2010.

A már szóba került mentőeszközök táplálására szintén találhatunk ma már különböző megoldásokat. A 9. számú képen látható háti tápegység akkumulátoros rendszerének köszönhetően egy igen könnyű és mobil alternatíva hidraulikus működtetésű mentőeszközökhöz, szemben a nagy, nehéz és igen zajos benzinmotoros egységekkel. A szűkebb helyeken vagy az egymástól távoli munkaterületeken történő gyors bevetetőség előnyét adja a kézi hajtású tápegység két emberes használatával és lassabb eszközműködtetéssel.

9. és 10. számú kép. Háti elektromos és hagyományos benzinmotoros tápegység a szükséges olajnyomás előállításához. Forrás: a WEBER cég katalógusa. 2010.

A 10. számú kép hagyományos tápegységén jó megoldás a nagynyomású tömlő egycsatlakozós kivitele, mely gyorsabb, pontosabb és biztosabb összeköttetést eredményez a kétsatlakozós kivitelekhez képest. A tápegység mozgathatóságát biztosító felhajtható kerettel, több felület érhető el a különféle emelési, szállítási pozíciókhoz, szemben az általánosabb megoldású kihajtható fogantyúkkal. A szállítókeret készenléti állapotba hajtva egyben az olajtömlő megvezetését is biztosítja.

11. és 12. számú kép. A LUKAS német gyártó egységes kivitelű akkumulátoros táplálás a különféle mentőeszközökhöz. Forrás: Saját fotó az Interschutz 2010-en

és a LUKAS sajtóanyaga.

A hordozható háti tápegység egy másik talán még rugalmasabb megoldása szerint a mentőeszközök elektromos meghajtásúak, táplálásuk cserélhető, az eszközök között univerzális akkumulátorról történik (11-12.sz. képek). Közvetlenül áramfejlesztőről is működtethetőek gyenge akkuk esetén, de megfelelő töltöttség esetén az összes eszköz egyszerre tud működni, mindezt jelentősen kis súlyú kivitelben. Előnyös nagy kárterületen is mozgathatóságuk teljes szabadsága okán, málházásuk pedig sokkal egyszerűbb.

A pneumatikus elven működő mentő és beavatkozó-eszközök közül nyilván mindenkinek ismerősek az emelőpárnák vagy a csatornaszemek tömítő ballonjai.

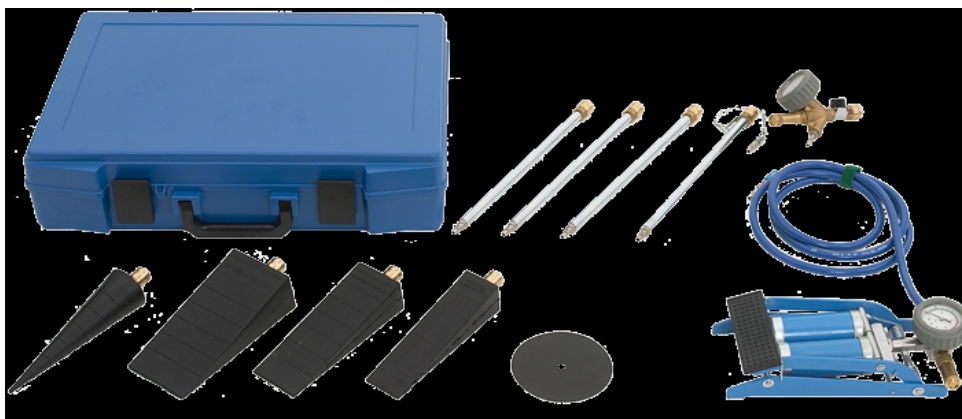

13. számú kép

Cső és különféle réstömítő pneumatikus eszközök.

Forrás: a WEBER cég katalógusa. 2010.

A sérült csővezeték tömítésére kiválóan alkalmas a fenti eszköz, melyen minden rögzítéshez szükséges kellék előre kialakításra került. A kisebb réstömítő lándzsákból választhatóak ék vagy a kúp alakú formák az elzárandú lyuk formájához igazodva, de kis mértékű emelésre is kiválóak szűkös helyeken. Műszaki mentő konténerek hasznos tartozékainak tartom ezeket a kiegészítőket, de a hasonló technológiát használó, csővezetékes vagy tartályos rendszerrel rendelkező ipari létesítmények tűzoltóságainál is kötelezően tartandónak gondolom.

14. számú kép,
Réstömítő
pneumatikus
készlet.

*Forrás: a
WEBER cég
katalógusa.
2010.*

Az előzőekben említett műszaki mentő tevékenységek jellemzően igen hosszú vezeték igényvel rendelkeznek. Ezek a vezetékek az adott szükségnek megfelelően áramot, nagy nyomású hidraulikaolajat vagy éppen nagy nyomású levegőt szállíthatnak. A vezeték

szállítása, tárolása mindenképpen kábeldobos kivitelben a legmegfelelőbb. A hatékonyság növelésére lehetnek alkalmasak a 15. számú képen látható zárt dobok, melyek használatával automatikus és biztonságos visszacsévézés működtethető, nagyfokú védelem biztosítható a szennyeződések és a sérülések ellen, a szállítás és tárolás még könnyebbé válik.

15. számú kép, Zárt házi kábeldobok. Forrás: Saját fotó az Interschutz 2010-en.

Összefoglalásképpen elmondható, hogy a tűzoltási és műszaki mentési terület igen nagy piacának köszönhetően, manapság már komoly tőkeerejű cégek számára is befektetési lehetőségeket kínál. A fejlesztések elsődleges nyertesei véleményem szerint maguk a beavatkozást végző tűzoltók, a mentendő személyek és (bár ez furcsán hangzik) maguk a károsultak. Ebben az írásomban arra kívántam koncentrálni, hogy a tűzoltási és műszaki mentési terület mely különleges, speciális eszközökkel támogatható a hétköznapiak nevezhető és a ritkábban előforduló, egyéni megoldást kívánó tűz és káreseteknél.

A Lipszében 2010 nyarán megtartott - hagyományosan ötévente megrendezésre kerülő – „Interschutz” néven fogalommá vált biztonságtechnikai és mentési kiállításon igen széles körben lehetett tudást szerezni arról, hol áll ma a teljes spektrumú tűzoltási és műszaki mentési terület.

Pántya Péter